

Arbeit sind acht Abfallgruben. Im zwei derselben fanden wir Hockerskelette.

Aus der ersten Grube kamen die Denkmäler der Pécelér-Kultur (Badner-Kultur) zum Vorschein, in der zweiten ebensolche Scherben und das Grab 2. Die Beigaben des Grabes waren zwei Schüsseln (*Abb. 1.: 2., 3.*). In der dritten Grube befand sich aeneolithisches Material, während in der vierten lagen ausser diesem auch solche Scherben in Menge, die wir aus Vinča kennen. Die fünfte Grube enthielt Vinčaer und Pécelér Scherben. In der sechsten Grube waren Pécelér Scherben ganz unten, darüber das Grab 1. In diesem Grab befand sich bloss nur ein Gefäss (*Abb. 1.: 1.*). In der siebenten Grube fanden wir nur Vinčaer Scherben, aber es gab in der Nähe ein Bruchstück einer Zoker Schüssel¹ und

¹ Siehe *Abb. 1.* bei J. Banner. Neuere Angaben zur Verbreitung der Zoker-Kultur. S. 145.

mehrere Pécelér Scherben. Die achte Grube enthielt die Scherben sämtlicher Kulturen, die hier vorkamen.

Die Gräber gehören ohne Zweifel in das Aeneolithikum. Es ist hier die Beobachtung wichtig, dass das aeneolithische Grab in Hódmezővásárhely—Bodzáspart am Grund der Grube lag und die aus der Pécelér-Kultur stammende Tierbestattung darüber; hier waren dagegen die Pécelér Scherben unter dem Skelette.

Dies beweist am besten, dass das chronologische Verhältnis der beiden Kulturen auch in solchen naheliegenden Fundstellen schwankend ist. Man kann sich es nur so vorstellen, dass die Zeit dieser beiden Kulturen mehr oder minder zusammenfällt.

Zur Klarstellung dieser Frage brauchen wir noch viel Angaben.

Gábor Tóth.

Újabb adatok a zóki-kultúra elterjedéséhez.

Patay Pál az *Arch. Ért.* 1940. évi kötetében foglalta össze azokat a lelőhelyeket, amelyeken a zóki-kultúra jellegzetes talpas tálai előfordulnak.¹ Ezzel a közléssel minden addig ismert lelet a nyilvánosságra került. Ebben az összefoglalásban már azok a lelőhelyek is említve vannak, amelyeket Patay Mozsolics Amália² dolgozatának kéziratából ismert. Az összefoglalás a kérdés egész irodalmát adja s így azal itt most nem kell foglalkoznom.

Kiegészítette ezt az összefoglalást

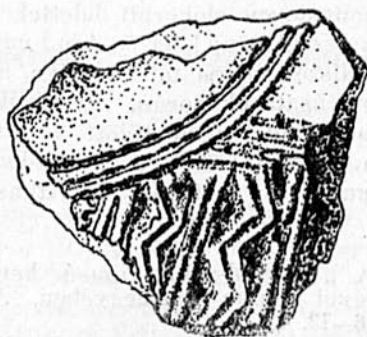

Abb. 1. kép.

¹ Vučedoli-stílusú talpas tálak elterjedése Magyarországon. A. É. 1940. 1—7. l.

² Verbreitung und Einfluss der Vučedolkultur in Ungarn. Serta Hoffilliana. Zagreb, 1940. S. 25—29.

Csalog József közleménye, amely a

Tolnamegyei lelőhelyekről adott kimerítő áttekintést.³

Ezt, az eddig teljesnek mondható adatgyűjteményt két újabb adattal gazdagíthatom, és pedig az ószentiváni

Ez az adat még jobban alátámasztja Pataynak e csoport kronológiai helyzetéről közölt észrevételeit.⁴

A másik lelet szórványként került a zombori múzeumba.⁵ Lelőhelye: Bát-

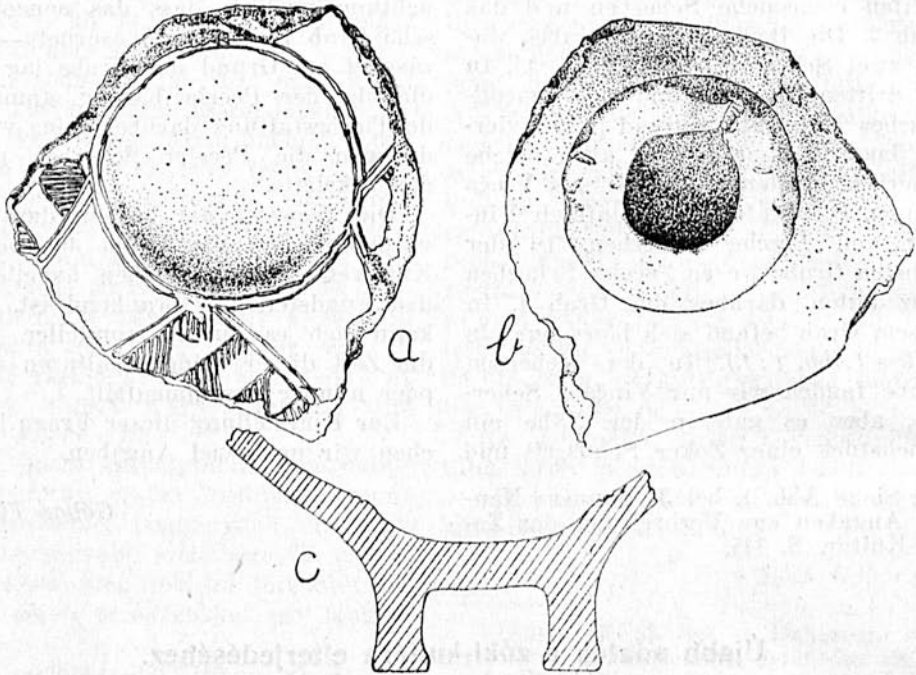

Abb. 2. kép.

VIII. lelőhelyen és egy már régebben Bátmonostoron előkerült lelettel.

Az ószentiváni lelet (1. kép.) egy nagyon díszes talpas tál töredéke, amely az őszi ásások során, az egyik nagyobb hulladékgödör fölött került elő, olyan helyen, ahol a péceli-kultúra anyaga sem tartozott a ritkaságok közé.

monostor, Szurdok-part. Leletkörülményeit nem ismerjük. Ez a tipikus talpas tál töredék, ha nem is annyira díszes, mint az ószentiváni, főleg esőszerű talpképzésével hívja magára a figyelmet. Ezeknek a nehézkes talpaknak koraneolitikus kapcsolataira már más helyen felhívtam a figyelmet.⁶

Dr. Banner János.

³ A „Vučedol-zóki“ típusú kerámia lelőhelyei Tolna vármegyében. A. É. 1941. 6–13. l.

⁴ I. m. 6. l.

⁵ Ltsz. 3517.

⁶ Dolgozatok, 1939. 73–84. l.